

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani, Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 15. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 143.

Stanje cen živilom v Rusiji

Človek je skoro v zadregi, če mora dati na vprašanje, kakšne cene imajo živila v Rusiji, odgovor. Za tujca je to lahko, ker on primerja svoje izdatke v Rusiji z onimi doma ter si tako ustvari neko približno sliko o stanju cen v Rusiji. Za domačine je to veliko težavnejše.

V Rusiji namreč ni mogoče govoriti o kakih enotnih cenah, kajti vsako blago ima celo vrsto cen, ki se ravna po kraju, kjer kupimo.

Najnižje cene so one v »zadrugah«. Toda blago se tu dobi le na izkaznice v omejeni količini, ki nikakor ne zadošča za kritje lastnih najnujnejših potreb. Drugačne so cene, če blago kupimo v »prostih« prodajalnih, kjer nam je na razpolago v neomejeni količini. Zopet svoje cene ima blago, katerega kupimo pri kmetici, kateri se je posrečilo uiti čuječnosti varnostnih organov, ki zabranjujejo take kupčije. Popolnoma druge cene so one v trgovinah namenjenih »specijalistom«, inozemskim strokovnjakom, ki pomagajo ustvarjati sovjetsko industrijo. Trgovine »Torgim« so na razpolago izključno inozemcem in sprejema se tu le inozemska valuta. Svoje trgovine imajo oficirji, avijatikji, GPU (čeka) itd. in vsaka trgovina ima svoje cene.

Razumljivo je, da je tako stanje mogoče le v državi, ki je absolutna gospodarica vsega javnega in privatnega imetja in katera ima moč, da določa cene z ozirom na kategorijo kupcev. Nihče ne more kupiti v trgovini, ki ni namenjena njegovemu stanu, kajti v Rusiji ni mogoče napraviti koraka, ne da bi se človek moral legitimirati.

Ker so cene blagu v »prostih« trgovinah izredno visoke, kakršnih običen državljani ne zmora, zato je vsakdo navezan le na »svoje« trgovino. Ljudje čakajo z naravnost nerazumljivo potrpežljivostjo v vrsti, da dobijo na svoj talon količino živeža; ne moti jih pri tem niti mrzota in niti vročina. Te vrste ljudi pred trgovinami so značilnost današnje Rusije. Če človek vidi te izmučene obraze od nezadostne prehrane in vremenskih neprilic raztrgane in razcapane ljudi, bi si ne mogel misliti, da si ta država upa blago še izvažati! Toda Rusija rabi denar...

Le za kratek čas je posijal žarek v to zmehanizirano življenje.

Ko je Lenin napravil načrt za novo ekonomsko politiko (Nep), katere baza je bila svobodna trgovina, se je že zdelo, da se bo Rusija vrnila nazaj v predrevolucijska leta. Toda narod, ki je pravkar prestopil grozovito lakoto ni mogel izrabiti tega, kar se mu je nudilo. V tem večji meri pa so to izrabili številni špekulanti in verižniki. Morala je slediti popolna ekspropriacija vsega privatnega imetja.

Tako je država vzela vajeji popolnoma v svoje roke. Ona je edina lastnica v državi, vsi drugi so njeni delavci, plačani od nje same; to je njih imetje in ničesar drugega. Dedovanje je takorekoč odpravljeno: če gre za dedovanje med ožjimi sorodniki, tedaj je treba plačati manjšo takso, kakor hitro pa gre za dedovanje med oddaljenimi sorodniki, pa znaša ta taksa 90% vse dedščine.

Ena edina izjema je še ostala kot spomin na stare čase: izvoški. Ti edini so ohranili še svojo avtonomijo in niso še uvrščeni v noben delavski razred.

Toda kljub vsemu kaže Moskva, da se le razvija buržuazija, ne sicer ona buržuazija, ki jo pozna Evropa, temveč majhna buržuazija, ki izhaja iz proletarijata in kdo ve, če ne bo nekoga dne pozabila tudi ona na svojo vzgojo in podala roko svojim zapadnim bratom?...

POTRDILA O DOBAVNI SPOSOBNOSTI ZA DRŽAVNE LICITACIJE

Tvrdke, ki se udeležujejo ofertalnih licitacij za državne in samoupravne dobave, se opozarjajo na to, da je po razpisu D. R. br. 195.100 oddelka za državno računovodstvo in proračun v Beogradu z dne 16. novembra 1929 sicer dovoljeno izdajati pristojnim zbornicam potrdila z veljavnostjo za dobo treh mesecev, da pa ministrstvo vojske in mornarice zahteva, da se predloži na licitacijah, vršičih se pri vojaških oblasteh, tako potrdilo o dobavni sposobnosti, iz katerega mora biti med drugim razvidno, da se tvrdka bavi stalno s posli, ki so predmet licitacije in to baš tistih predmetov, ki so v konkretnem slučaju predmet licitacije, t. j. da mora biti navedeno v potrdilu dotično blago, ki ga želi ofertant ponuditi na dotični licitaciji po kakovski in količinski. Iz tega sledi, da se permanentna potrdila z veljavnostjo za dobo 3 mesecev pri vojaških upravah ne priznavajo.

Ing. Milan Suklje:

Zaščita umne svojine

(Nadaljevanje.)

II. Navedel sem že Zakon o pobjanju nelojalne konkurence. Do leta 1930 je bil v veljavni pravu ta pojem prilično nepoznan. Izvzemši pritičnih določil v žigovnem pravu ter nekaterih specijelnih odredb, veljavnih v poedinih pokrajnah naše Kraljevine, se je teoretično moglo operirati le s splošnimi navodili, danimi v obnem državljskem zakoniku. Kot nelojalna konkurenca velja taka, ki se poslužuje nelojalnih sredstev, to je sredstev, katera so po naziranju prizadeti krogov nedopustna in katerih se pošten in soliden trgovec ne sme poslužiti. Samo po sebi je namen vsaki konkurenci, da se doseže prednost pred ostalimi konkurenti, ali konkretnije rečeno, da se privabi mušterija. S tem se daje v prvi vrsti zaščita trgovcem-konkurentom, vendar služi pobijanje nelojalne konkurence enako tudi interesom konsumentov. Naziranje, ki izhaja iz pravnega prava trgovca na celoti njegovih vezi do odjemalcev (achalandage, good-will), kojega kršitev po nelojalni konkurenci ustanavlja pravico do odškodnine, je pač pretesno. Tako je po našem zakonu kazniva tudi taka konkurenca, ki stremi za zavajanjem konsumentov v zmoti, pri čemer ni potrebno, da so interesi konkurentov neposredno prizadeti. Šele te dni sem slišal mnenje, da je v očeh interesenta vsako sredstvo konkurence dopustno, katerega se sam poslužuje, dočim smatra za nedopustna ona sredstva, ki jih konkurenca proti njemu uporablja. To mnenje je pesimistično in pogrešno. Poslovni svet občuti nujno potrebo, da se iz konkurence izločijo umazana sred-

Mednarodni borzni indeks pada nadalje

Borze so prometovale v tednu od 28. novembra do 5. decembra zopet pretežno slabo. Od spodaj navedenih 10 vodilnih borz je zaznamovalo 8 nove tečajne zgube. Mednarodni borzni indeks, pri čemer je indeks na koncu leta 1927 enak 100, je padel v imenovanem tednu nadalje od 43.8 na 42.4 %; padev v zadnjih treh tednih je bil skupno 10 odstoten. Slabo je učinkoval novi padev funtovega tečaja.

Konec	Začetek	28. nov.	5. dec.
1927=100	1929	1931	1931
London	102.6	38.7	38.1
Pariz	156.8	53.2	48.0
Bruselj	133.8	28.7	27.2
Amsterdam	104.5	28.3	26.8
Stockholm	109.5	29.1	26.2
Zürich	101.0	42.5	39.4
Dunaj	91.4	44.9	45.4
Praga	108.3	58.7	58.6
Milan	124.0	63.3	64.4
Newyork	137.3	50.5	49.7

Izjemi v splošnem padanju sta bili borzi v Milanu in na Dunaju. Gibanje na hausse na Dunajski borzi pripisujejo kot v prejšnjih tednih strahu pred inflacijo. Nekateri borze zaznamujejo napram letu 1927 naravnost ogromen padev v skupni notaciji efektov. Amsterdam, Stockholm in Bruselj so že blizu četrtine tedanje notacije, in nad polovico se držita samo še Praga in Milan, dočim je bil v tednu prej tudi Pariz še v tej vrsti. Razen Dunaja so padci povsod še večji, če jih primerjamo z začetkom leta 1929, torej pred krahom v Newyorku. Poglejmo le Bruselj in Pariz.

v njej Združene države Amerike, ki pripadajo konvenciji ameriških držav, sklenjeni l. 1910 v Buenos Aires in revidirani l. 1928 v Havani.

Z navedenim našim zakonom je avtorjem književnih in umetnostnih del zaščiten izključno avtorsko pravo do smrti in 50 let po smrti. S to rezervo da ugasne zključna pravica prevoda, če se je avtor ne poslužil tekom 10 let po prvi izdaji dela, vendar le glede prevoda na naše jezike. To je vsekakor prvi in edini naš zakon, ki je zasnovan na zahtevi in načelu brezpogojnega in izključnega prava avtorja do njegove umne svojine. V tem zakonu je tedaj prodrli čisti individualistični princip v času, ki se na splošno nagiba h kolektivističnim idejam.

Moja izvajanja v I. poglavju te male razprave so hotela jasno prikazati, da ni bila zaščita industrijske svojine, in v glavnem zaščita patentov, osnovana na kakih naravni pravici izumitelja do materialnih koristi, ki jih nudi uporaba izuma. V interesu splošnosti je bila država ves čas branila načelo, da mora služiti vsak tehnični napredek vsemu gospodarstvu. Ako je vendar pristala na privilegije ali patente v korist izumitelja, ni še s tem rečeno, da je država načeloma priznala pravico avtorja do uživanja materialnih uspehov iz njegovega izuma. Seveda so ji priznanje takega privilegija olajšali oziroma pravičnost napram izumitelju, vendar pa je bil glavni namen tudi v tem slučaju, da naj v izvestni meri postane izum takoj dostopen splošnosti, kar se doseže z objavo izuma, v celoti pa po izteku razmeroma kratkega trajanja patentne pravice. Vse drugačni so pač motivi, ki so dovedli do zakonitve avtorskega prava na dela književnosti in umetnosti.

Zanimivo je, da segajo tudi začetki avtorskega prava na književna in umetnostna dela nazaj v 16. stoletje, istotako kakor sega zgodovina patentnega prava v Angliji nazaj v čase kraljev iz hiše Tudor. Potreba po zaščiti književnih del je nastala po iznajdbi tiska, ko je moral založnik ali knjigotržec hkrati natisniti celotno naklado. Tako je prišlo kmalu do prepovedi ponatiska v obliki privilegijev, potem do posebnih zakonov, kojih predmet je bila zopet zaščita založniške pravice knjigotržca. Šele mnogo kasneje je prodrlo naziranje, da mora knjigotržec pridobiti založniško pravo od avtorja, kakor je bilo najprej izraženo v francoskem zakonu iz leta 1793. Slično zaščito kakor knjige so uživali tudi bakrorezi. Tako je že Albrecht Dürer od cesarja Maksimilijana prejel privilegije za izdajo svojih del v bakru. Nasprotno pa ni bilo prav do polovice 19. stoletja nikake zaščite za slike in skulpture, tedaj za likovno umetnost, izvzemši grafiko, in edino v Franciji, ki je od revolucije sem načelovala civilizaciji, se je že leta 1793. prepovedalo neupravičeno posnemanje likovnih del kot takih. V tej panogi moram ugotoviti, da so si davno preje izposlovali zakonsko zaščito tiskarnarji in knjigotržci, tedaj grafiki v profesionalnem pomenu besede, in so šele kasno v liberalni eri mogli uveljaviti svojo prvenstveno pravico pisatelji in umetniki sami. Zato pa jim je sedaj zaščiten avtorsko pravo tako temeljito in izdatno, kakor je mogla izposlovati le uplivenost njihovega mednarodnega združenja. (Dalje prihodnjič.)

evropske države, pač pa pogrešamo

Ustanavljanje zveze samoupravnih hranilnic kraljevine Jugoslavije

Pojasnila k poročilu pod gornjim naslovom.

Ker so o ustanovitvi nove hranilnične organizacije, pod nazivom »Zveza samoupravnih hranilnic kraljevine Jugoslavije«, ki se je izvršila na praznik dne 8. t. m. v Zagrebu, tudi naši listi objavili netočna poročila, smatramo za potrebno, da ne bo napačnega tolmačenja, resnici na ljubo podati javnosti sledeče pojasnilo:

Na ustanovni skupščini nove organizacije je bilo izmed 57 v poštev prihajajočih hranilnic zastopanih posamezno samo 14 in že obstoječa Zveza jugoslovanskih hranilnic s sedežem v Ljubljani. Hranilnice Primorske banovine se zborovanja sploh niso udeležile. Izmed navzočih je imelo polnomočna pooblastila 11 zastopnikov, dočim je imel zastopnik Zveze jugoslovanskih hranilnic po sklepu Zvezinega odbora le nalogo, zborovanju prisostvovati, zastopati in pojasniti stališče hranilnic Dravske banovine in o sklepih skupščine poročati.

Stališče, ki so ga zavzele hranilnice Dravske banovine po številu 29, ki so vse včlanjene v Zvezi jugoslovanskih hranilnic s sedežem v Ljubljani in katero stališče je vzdrževal na skupščini tudi njihov zastopnik g. Iv. Hiter, je bilo — na kratko povedano — to-le: a) Hranilnice Dravske banovine ostanejo še naprej članice Zveze jugoslovanskih hranilnic s sedežem v Ljubljani, nima pa nič proti novi hranilnični organizaciji. — b) Hranilnice Dravske banovine predlagajo in svetujejo, naj se organizacija hranilnic v Jugoslaviji radi raznolikosti gospodarskih, krajevnih in socialnih prilik ter radi raznolikosti zakonov, na podlagi katerih so se hranilnice v Jugoslaviji do sedaj ustanovljale, izvede po banovinah tako, da se posamezne hranilnice organizirajo v banovinskih savezih, ti pa bi se udružili v državni centralni savez s sedežem n. pr. v Beogradu. — c) Hranilnice Dravske banovine pristajajo tudi na to, da bi njihova že obstoječa Zveza postala kot taka članica snujočega se saveza.

Ustanovna skupščina novega saveza je vse te predloge odklonila ter vztrajala na tem, da mora biti vsaka posa-

mezna hranilnica neposredno včlanjena v novem savezu. S tem se je za sedaj onemogočil Zvezi jugoslovanskih hranilnic vstop v novi Savez.

Nova organizacija šteje trenutno le 11 članic, od katerih se jih je izreklo 5 za sedež v Zagrebu, 4 za Beograd, zastopnika Zagreba in Beograda pa sta se glasovanja vzdržala.

Vzrok, da hranilnice Dravske banovine še niso vstopile v novo organizacijo, je predvsem ta, da jim nova Zveza po pravilih ne nudi takih ugodnosti, kakršne imajo v že obstoječi Zvezi jugoslovanskih hranilnic, materijelno pa bi bile veliko bolj prizadete nego so v do sedanjih Zvez. Dočim znaša namreč njihova skupna letna članarina zdaj okrog 100.000 —, bi morale v novi organizaciji plačati po proračunu, ki ga je sestavil »Radni odbor«, letno okrog Din 100.000 — in enak znesek prvo leto tudi še na vpisnini. Za današnje težke čase bi bilo to preobčutno breme osobito za manjše zavode. Izrecno pa poudarjamo, da regulativne hranilnice Dravske banovine ne zasledujejo nikakih separatističnih stremeljenj in da so vsikdar pripravljene lojalno in složno sodelovati z ostalimi na enaki ali slični podlagi ustanovljenimi hranilnicami v dosego onih velikih in gospodarsko važnih ciljev, ki so jim že do sedaj vedno lebdeli pred očmi, t. j. pred vsem širiti smisel za varčnost, pospeševati delavnost in podjetnost ter podpirati s cenimi posojili in krediti kmetijstvo, obrt in trgovino kakor tudi obširno in združeno gospodarstvo, čisti dobiček pa porabljati v obče koristne, dobrodelne in kulturne namene.

Atiške

vesh vrst eno- in večbarvne
Jugografika
Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

Iz naših organizacij

Trgovine v času praznikov

V zmislu naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovalnic smejo biti trgovine v zmislu čl. 27. v nedeljo, dne 20. t. m., to je nedeljo pred Božičem, cel dan odprte. Glasom nove uredbe o praznikih, ki jo je izdalo ministristvo za notranje zadeve, mora delo počivati cel dan na praznik kraljevega rojstnega dne, to je v četrtek, dne 17. t. m. in na praznik sv. Štefana, dne 26. t. m. — Načelstvo gremija trgovcev v Ljubljani.

Zlata nedelja v Celju

Zadnjo nedeljo pred božičnimi prazniki, to je dne 20. decembra 1931, bodo trgovine v mestnem območju celjskem vsled sklepa letošnjega rednega občnega zbora dne 11. marca 1931 samo dopoldne (od pol 8. do pol 13.) odprte.

Gremij trgovcev Celje.

Sreski gremij trgovcev v Mariboru obvešča vse svoje člane, ki se pečajo s prodajo moke, da si nabavijo kontrolne knjige za mlevske izdelke pri oddelku glavne finančne kontrole v Mariboru, kjer jih je založil gremij. Cena Din 6.—.

12. REDNI OBČNI ZBOR GREMIJA TRGOVCEV ZA SREZ KRANJ V KRANJU

se vrši v četrtek dne 17. decembra 1931 ob 13. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Kranju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo g. I. Kaiserja, tajnika Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, o novem obrtnem zakonu. 3. Računski zaključek za leto 1930. 4. Poročilo revizorjev. 5. Proračun za leto 1931. 6. Volitev: a) 4 članov in 3 namestnikov načelstva, b) 6 članov in 3 namestnikov v razsodniški zbor, c) 10 delegatov za občni zbor Zveze. 7. Predlogi. 8. Slučajnosti. — V slučaju, da občni zbor ob zgoraj določeni uri ne bi bil sklepčen, se bode glasom pravil po čl. 17. vršil občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom 1 uro pozneje brez ozira na število prisotnih članov.

Javna dražba najema

V petletni najem, ki se prične s 1. julijem 1932, se daje trgovski lokal, to je hiša št. 37 Gaberje, tik ob postaji Dobova, s skladiščem, gospodarskim poslopjem, kozoletem in kolarnico, obenem z 49 arov merečo njivo in četrt oralo velikim travnikom, vse tik poslopij. Mesečna najemnina se bo določila z dražbanjem od zneska 2000 Din navzgor. V hiši se pridržuje za lastnico v prosto razpolago dve sobi in kuhinja s pritliklinami. Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču v sobi št. 6.

Interesenti naj pošljejo svoje pisemne ponudbe na podpisano sodišče do 1. januarja 1932. — Okrajno sodišče v Brežicah, odd. I., dne 29. nov. 1931.

Sveže najfine še norveško

ribje olje

iz lekarne

Dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Rotschild jamči za poravnalne kvote »Amstelbanke«

Iz Amsterdama poročajo: Insolventna »Amstelbanka« predlaga, kot se sliši, za upnike sledeče kvote: Vlagatelji do 5000 dolarjev dobijo svoje vloge v polni izmeri nazaj; na vloge od 5000 do 60.000 dol. se plača do 1. marca 20 odstotkov in pozneje enkrat 20 odstotkov, skupaj torej v maksimalnem znesku 40 odstotkov. Dunajska banka Rotschildova prevzame jamstvo. Ti predlogi naj pa postanejo veljavni le tedaj, če soglašajo z njimi veliki upniki, kojih zahteve znašajo 70 odstotkov vseh zahtev.

Po svetu

Poljsko petrolsko industrijo hoče vlada sindicirati. Vlada je dala industriji rok do konca tekočega decembra, da sklene konvencijo. Če se to ne bo zgodilo, bo izvedla vlada prisilno sindiciranje. V sindikatu bosta obstajali dve skupini: skupina produkcije surove nafte in skupina rafinerij.

Na trgu hmelja v Češkoslovaški se položaj v zadnjem času ni skoraj nič spremenil, kupčija poteka prav mirno.

Propaganda za nakup domačega blaga v Franciji hoče uvesti francoski trgovski minister po angleškem vzorcu s pomočjo trgovskih korporacij.

Švicarske zvezne železnice znižajo vsled splošnega gospodarskega položaja od 15 t. m. naprej plače za 10 odstotkov.

Sindikati za eksport vina v Ogrski je bil ustanovljen te dni. Uredil bo ves eksport, h kateremu bo pripustil samo kvalitativno dobro blago, določil bo enotne cene.

Tudi poljske papirnice se pogajajo o ustanovitvi sindikata. Nadprodukcija naj se omeji in se prilagodi konsumu, s čimer bi se cene same uredile. Menda bo no i sindikat ustanovljen že do Nove leta.

Za zaščito industrije in poljedelstva v Holandiji in za pospeševanje domače prodaje sme uvesti holandska vlada uvozne omejitve, in je sprejel parlament zadevni kontingentni zakon z veliko večino.

že v 24 urah barva, plestra kemično snai št

leke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratniki in manšete, Pero, suši, monga in domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Nova petletka, ki naj bi se pričela 1. januarjem 1933, bo na razgovoru sovjetske konference, ki jo sklicuje Stalin za 30. januarja 1932.

V okolici Lyona je 80 mehaničnih svilenih tkalnic sklenilo, da bodo v času od 18. dec. do 5. jan. ukinile obratovanje.

Nova carinska naredba Turčije, ki jo stopila v veljavo kar čez noč, pomeni skoraj popolno omejitev uvoza. Uvozne carine so tako visoke, da o importu sploh ni več govora.

Konferenca agrarnih držav v Sofiji, o kateri smo že poročali, se vrši te dni, od 8. do 15. t. m. Zastopane so Bolgarija, Jugoslavija, Poljska, Rumunija, Ogrska, Estonska in Latvija.

Zopet velika bančna fuzija v U. S. A. se je izvršila te dni; Catham Phoenix Co se je združila z Manufacturers Trust Co v novo banko z glavnico 600 milijonov dol. in z depoziti 400 milijonov.

Tovarna svile v Vrbasu je pričela obratovati. Sedaj dela z 12 statvami, prihodnje leto bo delala s 36 statvami.

Izvoz žita bo morala Rusija omejiti na najmanjšo količino in so se pod vtisom te vesti mednarodne žitne notacije okrepile.

Nemška državna železnica bo cene znižala in bo z znižanjem razbremenila splošno gospodarstvo za ca. 250 milijonov mark.

Trgovina U. S. A. pada; uvoz v oktobru je padel napram lanskemu oktobru za 30 odstotkov, izvoz za 40.

Avstrija je krila svojo premogovno potrebo v oktobru že s 40 odstotki z domačim premogom, ker ji omejitev devizne dodelitve ni dovolila prejšnjega premogovnega uvoza iz inozemstva. Vsega premoga je porabila v oktobru 7 milijonov met. stotov.

Trgovsko brodogojstvo Jugoslavije šteje sedaj 180 ladij s skupno vsebino 352.568 brutoregister-ton. Za daljšo plovo je namenjenih 89 ladij s 327.317 tonami, za krajšo plovo 91 ladij s 25.251 tonami.

Trg konoplje v Vojvodini zaznamuje še nadalje živahno kupčijo in se letos zaloge nič ne kopičijo. Večje množine dobre kmečke konoplje so bile prodane v inozemstvo.

PREPOVED PREVZEMANJA POŠILJK ZA MADŽARSKO, ČE SO OBREMENJENE S PREDUJOM IN POVZETJEM.

Glede na novo uredbo o devizah je madžarska vlada zabranila prevzemanje pošiljk iz inozemstva, če so te obremenjene s predujmi in povzetji (povuke unapred in povuke po naplati). Radi tega ne smejo železniške stanice do preklica prevzemati pošiljk (ekspresne, brzovozne, sporo-vozne), namenjenih za madžarske stanice, če so obremenjene s predujmom ali povzetjem. Dopusčene tudi niso naknadne odredbe, s katerimi se take pošiljke obremene s povzetjem.

* * *

POBIRANJE GOSTAŠČINE PODALJŠANO

Nj. Vel. kralj je na predlog finančnega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpremembi čl. 29 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

Čl. 1

Odredba zadnjega odstavka čl. 29. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. maja 1930. v kolikor se nanaša na »najemniški filir« se izpremeni in se glasi: »odredba čl. 6. o najemnem filiru pa velja od 1. januarja 1933.«

Čl. 2.

Ta zakon dobi obvezno moč na dan razglasitve v »Službenih Novinah« in tedaj izgubi veljavo zakon o izpremembi čl. 29 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 30. decembra 1930.

Konkurzi in prisilne poravnave.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec november 1931 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 8 (4), Savski 5 (8), Vrbaski — (—), Primorski 4 (5), Drinski 3 (2), Zetski 2 (—), Dunavski 12 (5), Moravski 3 (4), Vardarski 1 (5), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (3).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 8 (2), Savski 13 (9), Vrbaski 1 (—), Primorski 6 (—), Drinski 8 (—), Zetski 1 (—), Dunavski 26 (6), Moravski — (1), Vardarski 2 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (6).

3. Odpravljeni konkurzi: v Dravski banovini 7 (3), Savski 3 (1), Vrbaski 1 (—), Primorski 2 (—), Drinski 4 (10), Zetski 3 (—), Dunavski 9 (12), Moravski 11 (10), Vardarski 3 (12), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 5 (6), Savski 4 (4), Vrbaski — (—), Primorski 1 (—), Drinski 6 (2), Zetski — (—), Dunavski 20 (2), Moravski 1 (—), Vardarski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

RO-LEX

knjigovodstvo

VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Šelenburgova 6/1
Telefon štev. 33-38

Novi zakon o monopolih

Službeno pojasnilo o novem zakonu o državnih monopolih.

O priliki sprejetja zakona o državnih monopolih smo dobili na merodajnem mestu to-le pojasnilo:

Po zedinjenju je bilo v poedinah pokrajinah Jugoslavije v veljavi pet raznih zakonov. Ker se tedaj ni moglo sprejeti enotnega zakona, je bil s finančnim zakonom za leto 1919-20 razširjen zakon o državnih monopolih prejšnje kraljevine Srbije za vse ozemlje Jugoslavije.

Po teh zakonih ustanovljeni in organizirani državni monopoli so bili v Srbiji začeni od 90. leta minulega stoletja glavni regulator državnih financ in najsolidnejša podlaga za zaključitev državnih posojil.

To je bil razlog, da so tudi za novo kraljevino bili najprimernejši srbski monopolski zakoni. Z njihovim sprejemom imajo državni monopoli tudi v Jugoslaviji isto važnost in vlogo, kakor so jo imeli pred vojno v Srbiji. Po 10-letni uporabi teh zakonov se je pokazala potreba, da se sprejme enoten zakon o državnih monopolih, v katerem naj bi bili v organski celoti vsi dosedanji monopolski zakoni z njihovimi izpremembami in dopolnitvami, sprejetimi s finančnimi in drugimi zakoni. Na podlagi tega ni v novem zakonu o državnih monopolih, objavljenem v »Službenih Novinah« dne 5. decembra t. l., velikih izprememb. Treba je vedeti, da smo s posebnimi zakoni o zunanjih državnih posojilih (zakon o konverziji državnih dolgov, Blair, švedsko posojilo in stabilizacijsko posojilo), vezani glede uprave zastavljenih monopolov in razpolaganja z monopolskimi dohodki. Po teh zakonih se brez pristanka upnikov ne bi niti mogle izvršiti take izpremembe, ki bi lahko zadele presežke zastavljenih monopolskih dohodkov, kakor je to v omenjenih zakonih izrecno povedano.

Novi zakon ima osem poglavij. I. Uvodne odredbe. II. Tobačni monopol. III. Monopol cigaretne papirja. IV. Monopol vžigalic, umetnih vžigalnikov in kresil. V. Monopol soli. VI. Monopol petroleja. VII. Kazenske odredbe. VIII. Prehodne in končne odredbe.

Uvodne odredbe.

Z zakonom o konverziji državnih dolgov je regulirano vprašanje, kako naj država vrši pravico monopola. Predpisan je poseben organ za upravljanje državnih monopolov. Odredbe tega zakona se v tem pogledu v zvezi z dani jamstvi za zunanja posojila ne morejo menjati in so morale priti v novi zakon. Na podlagi teh odredb upravlja državne monopole »Samostojna uprava državnih monopolov«, ki je samostojna ustanova in stoji pod nadzorstvom finančnega ministra. Sestavo in pristojnost predpisuje posebna uredba.

Pri uvodnih naredbah je treba omeniti kot važno odredbo paragraf 8., točko 3., s katero so vsi maloprodajalci oproščeni plačil neposrednih davkov, samoupravnih doklad in drugih državnih taks in dajatev za dohodke od nadrobne prodaje monopolskih predmetov z določeno prodajno ceno. Prav tako niso podvržene plačilu državnih ali samoupravnih taks tablice maloprodajalcev, izdane od monopolne uprave in tudi ne objave ali oglasi za prodajo monopoliziranih predmetov.

Tobačni monopol.

Odredbe o tobačnem monopolu so v novem zakonu v glavnem iste, kakor so bile v dosedanjih zakonih glede saditve, odkupa, predelave, prodaje, uvoza in izvoza tobaka.

Na podlagi tega zakona uprava državnih monopolov proizvajalcem lahko dovoli saditev tobaka za izvoz. Isti proizvajalec lahko sadi tobak ali samo za izvoz ali samo za državni monopol, oni pa, ki producirajo tobak za izvoz, se morajo v svrhu graditev skupnih skladišč in tobačne trgovine organizirati v zadruga tobačnih proizvajalcev za izvoz in to po določeni

nih rejonih. Kontrolo nad proizvodnjem tobaka za izvoz vrši zaradi preprečitve tihotapstva samostojna uprava državnih monopolov istotako kakor pri proizvodnji za monopol, v pogledu trgovine in prodaje tobaka za izvoz pa se prepušča zadrugam svoboda akcije pod nadzorstvom monopola. Ves tobak v listih, bodisi da je iz monopolskih ali združinskih skladišč, je oproščen dodatnih carinskih taks, kaldrmine in vseh samoupravnih taks.

Novi zakon daje upravi monopolov pooblastilo, dajati velezakupnikom in maloprodajalcem tobačne izdelke tudi za poznejše plačilo pod pogoji in jamstvi, ki jih bo predpisal finančni minister na predlog monopolne uprave.

Monopol cigaretne papirja.

Paragraf 75. novega zakona pravi, da se kot cigaretne papir smatra svilen papir s težo 30 gramov na kvadratni meter, ki je po svoji sestavi in izdelavi prikladen za kajenje tobaka. V državi se sme cigaretne ali podobne svilene papir izdelovati samo po odobritvi monopolne uprave.

Vžigalčni monopol.

Po paragrafu 82. morajo jugoslovenski državljani ter inozemski državljani, ki stalno bivajo v Jugoslaviji, ko pridejo iz inozemstva in prinesejo seboj vžigalnik ali njegove dele ali kresila, v roku 15 dni od dneva prehoda meje iste poslati ali odnesti na carinarno zaradi plačila monopolne takse.

Pravico prodaje na drobno vžigalnikov iz navadne kovine ter kresilnih kamnov imajo samo maloprodajalci tobačnih izdelkov na podlagi posebnega dovoljenja monopolne uprave.

Uvoz vžigalnikov iz dragocenih kovin v prodajne svrhe bo dovoljevala monopolna uprava samo lastnikom trgovin, pooblaščenim za prodajo predmetov iz dragocenih kovin.

Monopol soli.

Za sol se v smislu tega zakona smatra vsake vrste sol, ki vsebuje najmanj 20% natrijevega klorida ne glede na način pridobivanja.

Monopolna uprava ima izključno pravico proizvajati, uvažati in prodajati sol za človeško in živalsko hrano in v industrijske svrhe. Monopolna uprava prodaja sol zakupnikom veleprodajalca za gotovino, vendar je pooblaščen dati zakupnikom veleprodajalca sol tudi za poznejše plačilo pod pogoji in jamstvi, ki jih bo na njen predlog predpisal finančni minister. Za industrijske potrebe, za potrebe rudarstva, obrtništvu in sploh v namene, ki se ne tičejo hrane, se mora prodajati sol v denaturiranem stanju, tako da se nikakor ne more uporabiti za hrano. Način denaturiranja in pogoje za uporabo določa monopolna uprava.

Monopol petroleja.

Kot petrolej se smatrajo oni proizvodi destilacije nafte, katrana iz premoga in parafinskega škrljevca ter slični proizvodi, dobljeni na umeten način, ki jim je glavna kemična sestavina niz ogljikovih hidratov v tekočem stanju in ki se morejo uporabiti za razsvetljavo tudi s pomočjo navadnih svetilk.

Plačilo monopolskih taks za petrolej, izdelan v domačih rafinerijah, se lahko kreditira najdalje 15 dni po koncu meseca, v katerem je bil petrolej izvožen iz rafinerije ali njenih skladišč. Pogoje in jamstva za tako kreditiranje predpiše finančni minister na predlog monopolne uprave.

Če bi prodajna cena petroleja v razmerju s cenami na tujih tržiščih bila nesorazmerno velika, ima finančni minister pravico na predlog monopolne uprave maksimirati prodajno ceno petroleja na veliko.

Kazenske odredbe.

Kazenske odredbe, ki so bile doslej brez preglednega sistema raztresene

v materialnih določilih poedinih monopolnih zakonov ter v zakonih o podaljšanju veljave odredb dosedanjih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstinah, so zdaj zbrane in dodane na koncu zakona.

Prehodna določila.

Solarne v Kreki in Simin-hanu predejo z vso svojo imovino 1. aprila 1932 v upravo državnih monopolov.

Zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč štiri mesece po razglasitvi v »Službenih Novinah«.

Ljubljanska borza

Tečaj 14. decembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2278.04	2284.88
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783.86	786.22
Budimpešta 100 peng	—	—
Cur 100 fr.	1097.85	1101.15
Dunaj 100 šilingov	—	—
London 1 funt	188.11	195.61
Newyork 100 dolarjev	5609.93	5626.93
Pariz 100 fr.	221.10	221.76
Praga 100 kron	166.87	167.37
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 hr	287.54	293.94

»Uspeh«, revija za trgovsko vedo, slovenski efficiency-magazin

Slovenska trgovska literatura je zopet obogatela z novo, koristno mesečno revijo »Uspeh«. Vsekakor je to dober znak, da bo tudi slovenska trgovina šla z duhom časa ter stala na neki širši in globlji podlagi kakor do sedaj.

»Uspeh« (Efficiency) je posebno gibanje, katerega pravi duševni oče je Herbert N. Casson, znani anglo-ameriški trgovski pisatelj, katerega knjige se danes čitajo skoro po vsem svetu. Istimenska revija je ena najbolj razširjenih angleških revij, katera izhaja danes že v petih jezikih.

Naloga, ki jo ima »Efficiency« gibanje je, pokazati pot, kako je treba delati, da se doseže uspeh. Tako gibanje je zlasti potrebno v današnjih časih gospodarskih težkoč.

Uspeh, za katerim stremi danes vsakdo, ni nikak egoistična lastnost, nego je nagrada za delo, za voljo, za dolgo pričakovanje, za upanje, za našo inteligenco, za sposobnost in za našo poštenost. Uspeh pa ima lahko vsak človek in ni prav nič odvisen od sreče, kdor tega ne verjame, je bedak ter je vse življenje nesrečen.

To bi bila v splošnem načela, katera zastopa pri nas novo gibanje.

Prvi številki slovenske revije »Uspeh« je napisal predgovor sam voditelj gibanja Hr. H. Casson. Sledi na to njegov življenjepis in informativni članek o gibanju samem.

Vsa vsebina revije je razdeljena na poglavja pod naslovom: šef, odjemalec vaš prijatelj, uradnik, prodajalec, zastopnik in pooblaščenec firme, posnemajte, nekaj o pisemski glavi, knjige, ki vam služijo, tisti, ki so imeli uspehe, po svetu, kadar iščete službo ter izlozba pri vabi kupec.

Pri vsakem poglavju so na kratek in prijeten način povedane misli, katerih bi se bilo poslužiti, da dosežemo uspeh. Iz naslovov samih je razvidno, da najde vsakdo, ki se s trgovino peča — svoje poglavje.

Revija objavlja nekrolog po pok. S. Knezu ter izredno simpatičen in toplo pisan članek o zborničnem predsedniku g. I. Jelačinu, ter ga slika kot človeka velikih sposobnosti in prav takih uspehov.

Skratka, v reviji je res toliko podučnega in zabavnega obnem, da bi jo res noben trgovec ne smel pogrešati.

Razen te revije bodo izšle v isti založbi še knjige H. N. Cassona: »Sreča je v tebi«, »Kako premagam poslovne težave«, »Več čistega dobička«, »Business-kupčija« in »Prodajaj z uspehom«.

Naročnina za teh pet knjig in na revijo »uspeh« je z broširanimi knjigami mesečno Din 20.—, z vezanimi mesečno Din 25.—. Uredništvo je v Ljubljani, Praprotnikova ul. 1, upravništvo v Dalmatinovi ulici 10/1.

KOLINSKA
TVORNICA (KORIJE
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

USTANOVITEV JUGOSLOVANSKEGA
PODPORNEGA DRUŠTVA V S. PAULO
V BRAZILJI

Jugoslovensko podporno udruženje s sedežem v Sao Paulo, Praca da Se, 20/I, sala 5. Izvoljena je bila sledeča uprava: Upravni odbor: predsednik: Franjo Patermost, I. podpredsednik: Stevo Kovač, II. podpredsednik: Bogdan Stojkov, glavni tajnik: Milan Wollner, pomožni tajnik: Fedor Polak, I. blagajnik: Jakob Schur, II. blagajnik: Josip Popanka, gospodar: Ozorio Glazar, odborniki: dr. Luiz Montag, Adam Schösser, Dragotin Preisler. Nadzorstveni odbor: glavni revizor: Ivan Kovač, I. revizor: Ivan Budković, II. revizor: Stanislav Aničić.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 17. decembra t. l. ponudbe glede dobave 20 m jeklenege traku. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave ca. 45.000 kg pšenične moke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 28. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave ladijskega poda in jelovih desk; pri Direkciji državnih železnic v Subotici pa glede dobave 150 kužuhov. — Dne 29. decembra t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek, v Beogradu glede dobave 15.000 m američkan-platna. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg mašila; do 16. decembra t. l. glede dobave 400 komadov lopat in 2000 komadov šamotne opeke; do 19. decembra t. l. pa glede dobave 200 komadov acetilenskih gorilcev in 2500 komadov vložkov za gorilce. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov sirkovih metel, 50 komadov pocinkanih kant za vodo in 4 parov gumijastih čevljev; do 23. decembra t. l. pa glede dobave 2000 m jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 21. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1100 kg železa, 300 q apna, 200 m³ rečnega gramoza in 100 m³ plohov. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 24. decembra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg moke, 10 kg izolirnege traku in 1 zaporne zaklopke. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg gline, 50 kg terpentina, 600 kg žbljev, 200 komadov smirkovega platna, 200 komadov steklenege papirja, 300 tub sidola, 1500 pil, 400 komadov ščetk za čiščenje bencinskih svetilk, 500 komadov lopat, 2500 m bakrene žice, 430 kg žbljev, 100 komadov rudarskih klavdiv, 200 kg vijakov z maticami itd. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 31. de-

cembra t. 1. ponudbe glede dobave mineralnega olja in bencina. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. decembra t. 1. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi ter glede dobave oljne sklopke. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 31. decembra t. 1. ponudbe glede dobave 380 kg bakrene žice. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) —

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. decembra t. 1. ponudbe glede dobave jekla za orodje. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. decembra t. 1. ponudbe glede dobave 2500 kg bencina. — Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 22. decembra t. 1. ponudbe glede dobave 2400 kg kave; do 23. decembra t. 1. glede dobave 1000 kg žebeljev; do 30. decembra t. 1. pa glede dobave 11.000 komadov opeke. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. decembra t. 1. ponudbe glede dobave medenine. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 28. decembra t. 1. ponudbe glede dobave 30.000 kg koruze. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 28. decembra t. 1. ponudbe glede dobave 165 m² šip, 160 m brezšivnih pocinkanih železnih cevi, raznih pisarniških potrebščin, 3000 kg bencina, 1 zračnega kladiva ter raznega tesnilnega materiala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) —

Tržna poročila

Tržne cene v Ljubljani dne 2. decembra 1931. Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 12, II. vrste 10 Din; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 10 do 12, II. 8 do 10, III. 6 do 8, jezika 14, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 6 do 12, ledvic 6 do 12, možganov 18 do 20, loja 5 do 6 Din. 1 kg telečjega mesa I. 16, II. 12 do 14, jeter 20 do 24, pljuč 14 1 kg prašičjega mesa I. 16 do 18, II. 14 do 16, III. 12 do 14, pljuč 8 do 10, jeter 12 do 16, ledvic 20 do 22, glave 6 do 8, parkljev 4 do 6, slanine trebušne 12, ribe in sala 16, mešane 14, na debelo 15, masti 16 do 18, šunke (gnjati) 18 do 20, prekajenega mesa I. 16, II. 14, prekajenih parkljev 5 do 7, prekajene glave 8 do 10, jezika 24 Din. 1 kg koštrunovega 6 do 10, jagnjetine 16 do 18, kozličevine 20 Din. 1 kg konjskega mesa I. 6, II. 4 Din. 1 kg krakovskih klobas 22, debrecinskih 22, hrenovk 22, safalad 20, posebnih 20, tlačenk 15, svežih kranjskih 25 do 26, polprekajenih kranjskih 28, suhih kranjskih 35, prekajene slanine 16 do 18 Din. piščanec majhen, 7 do 10, večji 15 do 20, kokoš

18 do 25, petelin 20 do 25, raca 25 do 30, nepitana gos 35 do 40, pitana gos 70 do 80, domači zajec, manjši 6 do 7, večji 10 do 15 Din. Divji zajec 30 do 35, poljska jerebica 15, gozdna jerebica 20, kljunač 20, 1 kg srne 10 do 20 Din. 1 kg karpa 20 do 35, linja 24 do 30, ščuke 35 do 40, posrtvi 60, sulca 60, klina 15 do 20, mreine 10 do 15, pečenke 10 do 12 Din. 1 liter mleka 2-50 do 3. 1 kg surovega masla 25 do 28, čajnega masla 32 do 40, masla 30 do 36 bohinskega sira 24 do 26, sirčka 7 do 8, eno jajce 1 do 1-50 Din. 1 liter starega vina 14 do 20, novega 10 do 14, 1 čaša piva 3 do 3-50, 1 vrček piva 5, 1 steklenica piva 6 Din. — 1 kg belega kruha 4-40, polbelega 3-80, črnega 3-10, rženega 3-10, navadna zemlja 0-50 Din. 1 kg luksuznih jabolk 6, jabolk I. 5, II. 4, III. 2 do 3, luksuznih krušh 10, hrušk I. 8, II. 5 do 6, III. 4, ena oranža 1 do 1-50, limona 0-75 do 1, 1 kg rožičev 8, fig 10 do 15, dateljnov 24 do 44, kostanja maroni 10, orehovi 6 do 8, luščenih orehovi 18 do 20, suhih češpelj 7 do 8, suhih hrušk 6 do 7 Din. 1 kg kave Portoriko 72 do 76, Santos 48 do 52, Rio 42 do 46, pražene kave I. 100, II. 80, III. 56, kristalnega belega sladkorja 14, v kockah 15-50, kavne primesi 18, riža I. 8 do 11, II. 6 do 7, 1 liter namiznega olja 17, jedilnega olja 16, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg morske soli debele 2-50, drobne 2-75, celega popra 60, mletega 62, paprike III. vrste 24, sladke paprike, po kakovosti 36, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 9-50, II. 7-75, pralnega luga 2-50, čaja 60 do 85 Din. 1 kg moke št. 0 na debelo 405 do 430, na drobno 4-75, št. 2 na debelo 3-80 do 405, na drobno 4-50, št. 4 na debelo 335 do 380, na drobno 4, št. 6 na debelo 285, na drobno 3-75, kaše 5, ješprenja 5, ješprenjčka 6 do 10, otrobov 1-50 do 2, koruzne moke 2-50 do 3, koruznega zdroba 4 do 4-50, pšeničnega zdroba 5 do 6, ajdove moke I. 6 do 7, II. 5, ržene moke 3-50 do 4 Din. 1 q rži 190 do 210, ječmena 180 do 210, ovska 185 do 216, prosa 190

do 210, koruze 155 do 165, ajde 200, fižola ribničana 275, prepeličarja 335, 1 kg graha 8, leče 8 do 12 Din. 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 440 do 445, 1 kub. m trdih drv 100 do 130, 1 kub. m mehkih drv 70, 1 q sladkega sena 80, polsladkega 75, kislega 60 do 70, slame 50 do 60 Din. 1 kg endivije 4 do 5, motovilca 8 do 10, poznega zelja 1, rdečega zelja 2, kislega zelja 2-50 do 3, ohrovtja 1 do 1-50, karfijol 8, kolerab 5 do 6, kolerab podzemljic 1-25 do 1-50, špinacije 5 do 6, paradižnikov (italijanski) 8 do 10, čebule 3 do 4, česna 8 do 12, krompirja 1-25, repe 0-50, kisle repe 2, korenja 1 do 3, peteršilja 4, zelenjave za juho 3 do 4 Din. Mestno načelstvo v Ljubljani. dne 2. decembra 1931.

Tržne cene v Mariboru dne 1. decembra 1931. 1 kg govejega mesa I. 10 do 14, II. 7 do 8, III. 4 do 6, jezika svežega 12 do 15, vampov 4 do 7, pljuč 4 do 6, ledvic 10 do 15, jeter 4 do 6, možganov 14 do 16, parkljev 4 do 5, vimen 4 do 5, loja 1-50 do 6 Din. 1 kg teletine I. 12 do 16, II. 8 do 10, jeter 12 do 16, pljuč 10 do 12 Din. 1 kg prašičjega mesa 8 do 18, sala 12 do 15, črevne masti 7 do 10, pljuč in jeter 5 do 10, ledvic 10 do 16, glave 6 do 8, nog 5 do 6, slanine sveže 12 do 15, papricirane 15 do 20, prekajene 15 do 20, masti 16 do 18, prekajenega mesa 12 do 20, 1 kg gnjati 18 do 22, prekajenih nog 5 do 7, prekajenega jezika 24 do 25, prekajene glave 6 do 10 Din. 1 kg ovčjega mesa 8 do 10 Din. 1 kg krakovskih klobas 14 do 28, debrecinskih 13 do 25, brunšviških 10 do 20, pariških 20 do 24, posebnih 16 do 25, safalad 16 do 25, hrenovk 20 do 25, kranjskih 22 do 30, 1 prekajena 3 do 4-50, 1 kg mesenega sira 20 do 25, tlačenk 12 do 20, salame 70 do 80 Din. 1 kg konjskega mesa I. 4, II. 2 Din. 1 konjska koža 80 do 100, 1 kg goveje kože 6 do 7, telečje 10, svinjske 3-50, gornjega usnja 52 do 80, podplatov 40 do 57 Din. 1 piščanec majhen 8 do 10, večji 22 do 30, kokoš 25 do 35, raca 25 do 35, gos 40 do 60, puran 35 do 65, zajec domač, majhen

8 do 20, večji 25 do 35 Din. 1 jerebica 12, kljunač 15, fazan 25, divji zajec 20 do 30, 1 kg srnjaka 10 do 12 Din. 1 kg krapov 20 do 22, morskih rib 14 do 36, 1 liter mleka 2 do 3, smetane 10 do 12, surovega masla 24 do 30, čajnega masla 36 do 48, masla kuhanega 30, ementalkega sira 60 do 80, polementalskega 32 do 40, trapistnega 18 do 34, grojskega 24 do 32, tilskega 30 do 32, parmezana 80 do 100, sirčka 8 do 10, 1 jajce 1-25 do 1-50 Din. 1 liter vina novega 6 do 10, starega 12 do 24, črnega 9 do 14, 1 liter piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5-50, 1 sodček (25 l) 150, 1 liter žganja 30 do 35, ruma 36 do 56, sadjevca 3 do 4, 1 stekl. pokalice 1-50 do 2-50 Din. 1 kg belega kruha 4-40, polbelega 3-80, črnega 3-10, 1 zemlja 0-50 Din. 1 kg jabolk 2 do 5, posušenih sliv 8 do 12, grozdja 8, 1 liter kostanja surovega 1 do 1-50, pečenega 4 do 6, 1 kg hrušk 3 do 5, 1 limona 0-75 do 1, oranža 1 do 2, 1 kg rožičev 6, smokev 6 do 10, dateljev 40, mandljev 42 do 56, orehovi 5 do 6, luščenih orehovi 19 do 24, rozin 17 do 24, maka 12 do 16, 1 kg kave I. 40 do 90, II. 36 do 64, pražene I. 44 do 94, II. 40 do 58, čaja 60 do 250, soli 2-75, popra celega 40 do 52, mletega 40 do 52, cimeta 52 do 60, paprike 30 do 52, testenin 7-60 do 18, marmelade 18 do 36, pekmez 9 do 10, medu 14 do 20, sladkorja v prahu 14-50 do 15, v kristalu 13 do 13-50, v kockah 14-50 do 15, kvasa 34 do 40, škroba pšeničnega 10 do 20, riževoga 18 do 25, riža 3 do 11, 1 liter kisove kisline 44 do 50, kisa navadnega 2 do 4, vinskega 4 do 8, olja olivnega 16 do 20, bučnega 13 do 14, špirita denat. 9 do 10, 1 kg mila 11 do 16, sode 1-80 do 2, ječmenove kave 8 do 14, cikorijske 16 do 20 Din. 1 kg pšenice 2-35 do 2-50, rži 1-75 do 2-50, ječmena 1-75 do 2, ovska 1-75 do 2-50, koruze 1-40 do 2, prosa 1-40 do 4, ajde 1-40 do 3, fižola 1-75 do 3-20, graha 12 do 14, leče 8 do 12 Din. 1 kg pšenične moke št. 00 4-15 do 4-50, št. 0 4 do 4-50, št. 1 4, št. 2 3-80 do 4-25, št. 4 3-50 do 3-85, št. 5 3-25 do 3-75, št. 6 3 do 3-65, št. 7 2-25 do 3-50, ržene moke I. 3-10 do 3-50, II. 2-90 do 3-25, prosene kaše 3-75 do 5, ječmenčka 3-40 do 15, otrobov 1 do 2, koruzne moke 1-60 do 2, koruznega zdroba 2-25 do 3-75, pšeničnega zdroba 4-50 do 5, ajdove moke št. 1 5 do 6, št. 2 3-50 do 5, kaše 6 Din. 1 q sena 80 do 90, otave 70 do 75, slame 60 do 65 Din. 1 kub. m trdih drv 100 do 112, mehkih 90 do 100, 1 q premoga trboveljskega 40 do 44, velenjskega 24 do 28, 1 kg oglja 2, koksa 0-75 do 1, 1 liter petroleja 7, 1 kg karbida 6 do 7, sveč 14 do 36, 1 liter bencina 7 Din. 1 kg salate endivije 0-50 do 1, 1 kupček motovilca 1, radiča 1, 1 glava zelja poznega 1 do 2, ohrovtja 1 do 3, 1 karfijola 1 do 6, kupček špinacije 1, šopek peteršilja 0-25, 1 zelena 1 do 1-50, šop zelenjave za juho 0-50, 1 kg čebule 5 do 6, česna 10 do 16, 1 por 0-25, kupček korenja vrtnega 1, pese rdeče 1, repe 1, 1 koleraba 0-50 do 1, 1 kg krompirja poznega 1 do 1-50, hrena 14 do 16, zelja kislega 3 do 4, repe 2 Din. — Mestno načelstvo v Mariboru.

Vinocet

Tovarna vinskega kisa d. z. o. z.
Ljubljana
nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis
iz pristnega vina
Zahtevajte ponudbo!
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska c. 1a II. nadstr.
Telefon števil. 23-89

Halo! Halo!
Vsa pleskarska, sobo- in črkoslikarska dela
prevzema in strokovno izvršuje
družba z o. z. **Josip Marn, pleskar, ličar**
sobo- in črkoslikar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9
Cene zmerne!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlekih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

KUVERTA
LJUBLJANA
Kardinskova 2, Vožarski paš.
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Brosjavi: **Krispercoloniale Ljubljana** — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: **Josip Verlič**

Veletrgovina kolonijalne robe. **Ljubljana** Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.
Velepražarna kava. **Dunajska cesta 33** Mineralna voda.
Mlini za dišave.
Točna postrežba

Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur